

Lääkehoidon arviointi

Kuka tekee?

Lääkehoidon arviointi on lääkärin moniammatillisessa tiimissä muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön avustamana tekemä potilaan lääkityksen tarpeen ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi osana normaalia potilaan tutkimista ja hoidon suunnittelua. Moniammatillisesti tehtävä lääkehoidon arviointi on lääkärin työn tueksi kehitetty toimintatapa, johon osallistuvat potilaan tilasta riippuen tarkoituksenmukaisesti farmasian sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt. Lääkehoidon arviointi edellyttää yhteistyötä myös potilaan tai hänen omaisensa kanssa.

Lääkehoidon arvioinnissa on huomioitava myös hoitoprosessit. Lääkehoidon arviointi ei ole aina mahdollista tai tarkoituksenmukaista tehdä moniammatillisena tiiminä. Se voidaan tehdä myös lääkäri-sairaanhoitaja tai lääkäri-farmasian ammattilainen työparina. Lääkäri voi tehdä arvioinnin myös yksin, jos hänellä on kaikki tarvittava tieto käytettävissä. Lääkehoidon arvioinnin käytännön toimintavoista on sovittava paikallisesti niin, että ne saadaan sovitettua tarkoituksenmukaisesti olemassa oleviin hoitotyön toimintoihin. Erityisen tärkeää on huolehtia lääkehoidon vaikutusten seurannalla siitä, että lääkitys tulee korjatuksi arvioinnin jälkeen.

Mitä tehdään?

Parhaimmillaan lääkehoidon arviointi toteutetaan moniammatillisena tiiminä. Tällöin arviointia on toteuttamassa:

- Sairaanhoitaja, joka hoitaa ja seuraa potilaan vointia. Tässä seurannassa sairaanhoitoja huomioi omien havaintojen lisäksi potilaan omat ja omaisten tuntemukset. Sairaanhoitaja huolehtii potilaan vointiin liittyvien laboratorio- ja muiden arvojen mittaamisesta. Sairaanhoitaja huolehtii lääkehoidon arvioinnin lääkitysmuutoksen toteuttamisen ja lääkitysmuutosten seurannan, tarvittaessa yhdessä lääkärin kanssa.
- Farmasian ammattilainen, joka arvioi lääkityksiä **lääkityksen tarkistuksen** sisällön mukaisesti. Lääkehoidon arviointi sisältää lääkityksen tarkistuksen sisällön lisäksi kartoituksen potilaan sairauksien perusteella mahdollisesti puuttuvista lääkkeistä. Tässä yhteydessä selvitetään potilaan vaikeudet lääkkeen ottamisessa (esimerkiksi nieleminen, astmalääkkeen inhalointi ja insuliinin pistäminen). Farmasian ammattilaisen arvioinnissa huomioidaan myös potilaan todellinen vointi sekä vointiin liittyvät laboratorio- ja muut arvot. Lääkkeen ottamisen ongelmien ja potilaan voinnin selvittämisen työnjako voidaan sopia paikallisesti.
- Lääkäri, joka yhdistää sairaanhoitajalta, farmasian ammattilaiselta ja tarvittaessa muilta sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisilta saaman tiedon potilaan sairauksien vaatimaan hoitoon. Tavoitteena on saada lääkehoidosta mahdollisimman suuri terveyshyöty ja mahdollisimman pienet haitat. Jossain tapauksissa on tarkoituksenmukaista, että lääkäri tekee lääkehoidon arvioinnin yksin huomioiden sairaanhoitajan antamat tiedot. Lääkehoidon arvioinnissa lääkäri tekee tarvittavat korjaustoimenpiteet potilaan lääkitykseen sekä tekee siitä ja lääkehoidon seurannasta merkinnän potilaskertomusjärjestelmään. Jos lääkehoitoon ei tarvita korjausta, myös

tästä lääkäri tekee merkinnän potilaskertomusjärjestelmään. Lääkäri tekee lääkehoidon arvioinnin määrätessä uutta lääkettä tai uusiessa potilaan lääkemääräyksiä.

Kenelle tehdään?

Lääkehoidon arviointi tehdään niille potilaille, joilla havaitaan lääkehoidon ongelmia tai niihin viittavia riskitekijöitä.

Mikä on lopputulos?

Varmistaa potilaan järkevän lääkehoidon.